

Slutrapport – Studieresor

Lisa Nilsen

Jag beviljades stipendiepengar från Syskonen Bothéns stiftelse 2014 till två studieresor. Den första resan gick till England och ingick som obligatorisk studieresa i den ettåriga utbildningen Restaureringskonst på Kungl. Konsthögskolan (avancerad nivå, 60 högskolepoäng). Vi besökte kyrkor i London, där det bland annat ingick guidning av konservator i Westminster Abbey, Cambridge, med rundvandring med lokal kyrkorestaureringsarkitekt, och York, där vi en hel eftermiddag fick vara med på byggnadsställning och på nära håll se restaureringsarbetena på katedralen. Resan avslutades med en guidad stadsvandring i Manchester.

Resan motsvarade våra förväntningar med ett fullmatat program. På det hela taget en oerhört lärorik resa. Hela läsåret var för övrigt en upplevelse jag inte vill vara utan. Jag skrev om utbildningen och resan i vårnumret 2014 av Realia.

Den andra studieresan gick till Paris. Jag sökte och blev beviljad en månads boende i gästbostad på Svenska institutet i Marais-kvarteren. Jag var alltså där hela januari 2015. Jag hade på förhand tagit kontakt med de franska experterna i CEN/TC 346, Conservation of cultural heritage, som jag lärt känna och aktivt arbetat för att få med i standardiseringsarbetet om samordnad skadedjurskontroll. Det resulterade i att jag fick vara med på ett av deras spegelgruppsmöten på Centre de recherche et de restauration des musées de France (C2RMF) i Louvren. Jag blev inbjuden att närvara på slutet av mötet eftersom det var standarden om skadedjur och biologiska risker som behandlades. Men det blev en dryg timme jag var med, mycket att diskutera. Efteråt gick hela gruppen på gemensam lunch. Jag hann också med två studiebesök på organisationen Centre des monuments nationaux. Det första på Hôtel Sully, ett stenkast från Svenska institutet. Där hälsade jag på en kollega jag träffat på en skadedjurskonferens i Wien förra året och vi kom att prata om undervisning av icke-konservatorer i samordnad skadedjurskontroll. Det andra studiebesöket gjordes till laboratorierna i Champs-sur-Marne. En brittisk kollega, tillika expert i CEN/TC 346, var på besök hos mig just då, så hon följde med på besöket. Forskningscentret ligger utanför Paris, vi mötte vår ciceron, biolog där, redan på pendeltåget. Sedan fick vi en stor rundvandring, fick träffa alla kollegorna som på snabb franska berättade om sina forskningsprojekt. Till sist fick vi lunch. Det var trevligt och generöst. För att återgälda gästfriheten bjöd jag med tre franska kollegor på en kvällsmottagning hos direktören på Centre culturel suédois, Mats Wibom. Kulturcentret är inte helt okänt bland parisare. De har utställningar som byts med jämna mellanrum, ger kurser i svenska och har ett mycket populärt café. En intressant sak är att Hôtel Marle, det gamla stadspalats som utgör Centre culturel suédois ibland har besvär med skadedjur. Jag och vaktmästaren tog därför en promenad runt byggnaden tillsammans och diskuterade samordnad skadedjurskontroll och allmän housekeeping. I övrigt ägnade jag mig mycket åt att gå på museum, bio och teater, träffa franska och svenska vänner och till och med läsa böcker på franska igen, det var ett tag sedan.

Slutrapport – Studieresor

Lisa Nilsen

Jag har arbetat mycket målmedvetet för att få in andra länder i standardiseringsarbetet. Det är en risk ibland att det blir för mycket dominans av de skandinaviska länderna, Tyskland och Storbritannien. Nu har vi både Frankrike, Holland, Österrike och Italien i gruppen för Integrated Pest Management (IPM) vilket gör att standarden har större förankring i Europa. Lobbyarbete är viktigt för mig, jag lägger ned mycket privata pengar och tid, inte minst i flera projekt för NKF-S under åren. Det var mycket nervöst att kontakta dessa franska kollegor. Finner jag rätt ton? Uttrycker jag mig slarvigt? Det gäller att finna rätt ton i franskan, lyssna och lära. Jag är så tacksam att Syskonen Bothéns stiftelse finns och kan hjälpa till att förverkliga sådana här studieresor.

Lisa Nilsen